

MAAKUNTAUUDISTUKSEN ESIVALMISTELU VARSINAIS-SUOMESSA

Projektisuunnitelma

27.10.2016

Laura Leppänen
muutosjohtaja

JOHDANTO

Varsinais-Suomessa sote- ja maakuntaudistukseen valmistautuminen on käynnistetty kevään 2016 aikana. Varsinais-Suomessa uudistus on käynnistynyt sote-uudistuksen valmistelu edellä. Maakuntaudistuksen valmistelu sovitetaan yhteen sote-uudistuksen valmistelun kanssa.

Maakuntaudistuksessa uusiin maakuntiin siirtyä tehtäviä maakunnan liitosta, ELY-keskuksesta, TE-toimistosta ja aluehallintovirastosta sekä pelastuslaitoksesta ja kunnista. Lausunnoilla olevien lakiluonnosten mukainen luettelo siirtyvistä tehtävistä on projektisuunnitelman liitteenä 1.

Tässä projektisuunnitelmassa on määritelty Varsinais-Suomen maakuntaudistuksen esivalmisteluvaiheen (-1.7.2017) tavoitteet, toimenpiteet, aikataulu sekä valmistelun organisoituminen ja resursointi. Maakuntaudistuksen projektisuunnitelma tarkentuu esivalmisteluvaiheen aikana jatkovalmistelun osalta. Sote-uudistuksen valmistelusta on tehty erillinen projektisuunnitelma.

Sote- ja maakuntaudistuksen valmistelu ja toimeenpano sisältää neljä vaihetta:

- 1) Esivalmistelu 21.6.2016–30.6.2017
- 2) Väliaikaisen toimielimen toimikausi 1.7.2017–28.2.2018
- 3) Maakunnan käynnistämisyksi ja ensimmäinen maakuntavaltuuston toimintakausi 1.3.2018–31.12.2018
- 4) Uuden maakunnan ensimmäinen toimintakausi 1.1.2019 alkaen

Valtiovarainministeriö on kirjeellään 26.5.2016 antanut maakuntaudistuksen esivalmistelun kokoon kutsumisen maakuntien liittojen tehtäväksi. Maakuntaudistuksen esivalmistelu edellyttää yhteistyötä erityisesti maakunnan liiton, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, työ- ja elinkeinotoimiston, pelastuslaitoksen, aluehallintoviraston ja kuntien sekä henkilöstöjärjestöjen edustajien kesken.

Esivalmisteluvaiheessa luodaan edellytyksiä tehtävien, henkilöstön ja omaisuuden siirtämiselle maakuntiin, eli tehdään riittävät selvitykset em. siirtoja varten väliaikaisen valmistelutoimielimen, valtion ja muiden sidosryhmien käyttöön. Esivalmisteluvaiheessa kuvataan maakunnan palvelutoiminnan toiminnalliset tavoitteet sekä pääasialliset keinot ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi esivalmisteluvaiheessa kuvataan muutoksen keskeiset vaiheet, vaiheiden lopputulokset ja aikataulut sekä resurssit, viestintä ja vuorovaikutuksen periaatteet.

Varsinais-Suomen maakuntaudistuksen projektisuunnitelma on valmisteltu Varsinais-Suomen liiton, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Varsinais-Suomen TE-toimiston ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston sekä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen johtavien viranhaltijoiden yhteistyönä. Asiakirja käsitellään johtavien viranhaltijoiden kokouksessa, poliittisessa ohjausryhmässä sekä kuntakokouksessa. Maakuntaudistuksen projektisuunnitelma lähetetään kuntiin hyväksyttäväksi.

ESIVALMISTELUN TAVOITTEET

Varsinais-Suomen maakuntaudistuksen esivalmisteluvaiheen tavoitteena on:

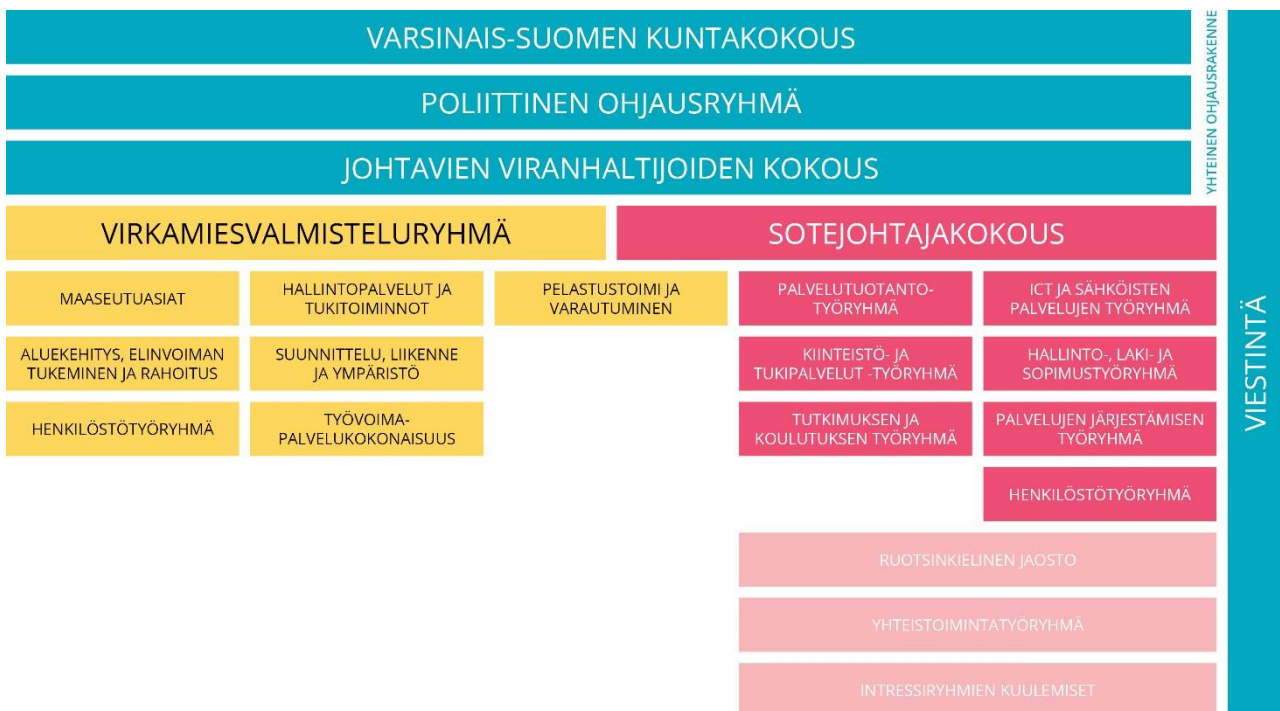
1. **Organisoituminen** esivalmisteluvaihetta sekä jatkovalmistelua varten. Keskeiset kysymykset organisoitumisen osalta ovat:
  - Maakuntaudistuksen alatyöryhmien täydentäminen kuntaedustuksella sekä henkilöstöjärjestöjen edustuksella. Esivalmistelu toteutetaan yhteistyössä kuntien kanssa. Henkilöstöjärjestöjen osallistuminen muutoksen valmisteluun varmistetaan.
  - Vuorovaikutuksen määrittely eri sidosryhmien kanssa. Varmistetaan henkilökuntaa ja tehtäviä luovuttavien organisaatioiden ja sidosryhmien vuorovaikutus ja osallistuminen.
2. Riittävän yksityiskohtaisten **selvitysten laatiminen** maakuntaudistuksen toteuttamiseksi väliaikaisen valmistelutoimielimen, valtion ja muiden sidosryhmien käyttöön.
3. Sote-uudistuksen valmistelun ja maakuntaudistuksen valmistelun **yhteensovittaminen** esivalmisteluvaiheessa ja jatkokoordinoinnista sopiminen.
4. Avoin ja yhdenmukainen sisäinen ja ulkoinen **muutosviestintä** sekä avoin keskustelu henkilöstön ja sidosryhmien kanssa.
5. Keskeisten **jatkovalmistelukysymysten tunnistaminen** esivalmisteluvaiheen jälkeen.
6. Rajapintakysymysten tunnistaminen sekä **kuntien ja maakunnan välisen työnjaon määrittely** valtakunnalliset linjaukset huomioiden.
7. Asiakasnäkökulman ja keskeisten **palveluprosessien tunnistaminen**.

MAAKUNTAUUDISTUKSEN VALMISTELUN ORGANISOITUMINEN

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSEN YHTEINEN YLÄTASON OHJAUSRAKENNE

Varsinais-Suomen maakuntauudistuksen ja sote-uudistuksen valmistelua varten on määritetty valmistelutyön ohjausrakenne. Varsinais-Suomen kunnat ja kuntayhtymät ovat hyväksyneet yhteisen ylätason ohjausrakenteen sote-uudistuksen projektisuunnitelman yhteydessä. Sekä sote- että maakuntauudistuksen yhteisenä ylätason ohjausrakenteena toimivat Varsinais-Suomen kuntakokous, poliittinen ohjausryhmä sekä johtavien viranhaltijoiden kokous.

Päätöksenteon näkökulmasta esivalmistelu Varsinais-Suomessa pohjautuu yhteisymmärryksen periaatteeseen, koska yhteistä päätösvaltaista toimielintä ei ole. Ainoastaan kunnilla on valta päättää omaa kuntaansa koskevista asioista.

Kuva 1. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun organisoituminen Varsinais-Suomessa.

Kuntakokous: Kuntakokous toimii korkeimpana alueellista valmistelua ohjaavana toimielimenä ennen väliaikaishallinnon nimeämistä. Kuntakokous käsittelee maakuntauudistusta koskevat merkittävät asiat, erityisesti ne asiat, joilla on oleellisia vaikutuksia kuntiin.

Kuntakokoukseen kutsuttavina tahoina ovat Varsinais-Suomen kunnista hallituksen puheenjohtaja, valtuuston puheenjohtaja ja kunnanjohtaja, tai kunnan nimeämät kolme muuta edustajaa. Varsinais-Suomen liitosta maakuntahallituksen puheenjohtaja, maakuntavaltuuston puheenjohtaja ja maakuntajohtaja, tai liiton nimeämät kolme muuta edustajaa. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiristä ja Varsinais-Suomen erityishuoltopiiristä valtuuston puheenjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja piirin johtaja, tai

kolme muuta em. kuntayhtymien nimeämää edustajaa. Kuntakokouksiin kutsutaan Kärkulla samkommunin edustaja, Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen pelastusjohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimiston johtaja sekä aluehallintoviraston ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ylijohtajat. Kuntakokoukseen kutsutaan myös ammattiliittojen keskusjärjestöjen edustus (Akava, SAK ja STTK) sekä Turun kauppakamarin, Varsinais-Suomen yrittäjien ja MTK:n edustus. Muilla kuin kunnilla ja kuntayhtymillä on kokouksessa puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Poliittinen ohjausryhmä: Virkamiesvalmistelun poliittinen ohjaus toteutuu sote- ja maakuntaudistuksen poliittisen ohjausryhmän kautta. Poliittisen ohjausryhmän kokoonpanon on vahvistanut Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus ja ryhmän kokoonpano on hyväksytty kuntakokouksessa. Ryhmän kokoonpano on puolueiden piirijärjestöjen valitsema ja puolueiden paikkamäärä on kuntavaalituloksen mukainen. Poliittisen ohjausryhmän esittelijänä on sote-uudistuksen osalta muutosjohtaja Antti Parpo ja maakuntaudistuksen osalta muutosjohtaja Laura Leppänen. Poliittisen ohjausryhmän kokoonpano on liitteessä 2.

Johtavien viranhaltijoiden kokous: Johtavien viranhaltijoiden kokous valmistelee asiat poliittiselle ohjausryhmälle ja kuntakokoukselle. Kokouksiin kutsutaan kunnanjohtajat, maakuntajohtaja, sairaanhoitopiirin johtaja, erityshuoltopiirin johtaja, pelastuslaitoksen pelastusjohtaja, TE-toimiston johtaja, Kärkulla samkommunin edustaja sekä aluehallintoviraston ja ELY-keskuksen ylijohtajat. Johtavien viranhaltijoiden kokouksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus poliittisen ohjausryhmän kokouksissa. Kokouksen puheenjohtajana toimii Turun kaupunginjohtaja. Sote-uudistusta koskevat asiat johtavien viranhaltijoiden kokoukselle esittelee muutosjohtaja Antti Parpo ja maakuntaudistukseen liittyvät asiat muutosjohtaja Laura Leppänen.

MAAKUNTAUDISTUKSEN ESIVALMISTELU

Virkamiesvalmisteluryhmä: Varsinais-Suomen liitto kutsui keväällä 2016 koolle Varsinais-Suomen liiton, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Varsinais-Suomen TE-toimiston ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston sekä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen johtavista virkamiehistä koostuvan ryhmän maakuntaudistuksen valmistelua varten. Virkamiesvalmisteluryhmää täydennetään kuntaedustuksella. Virkamiesvalmisteluryhmä vastaa maakuntaudistuksen esivalmisteluvaiheen operatiivisesta suunnittelusta. Lisäksi virkamiesvalmisteluryhmä valmistelee osaltaan väliaikaishallinnolle alustavia linjauksia koskien maakuntaudistuksen hallinto-, johtamis-, organisaatio- ja palvelurakennetta. Virkamiesvalmisteluryhmän puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja. Ryhmän kokoonpano on liitteessä 3.

Maakuntaudistuksen valmistelua koordinoi maakunnan liittoon nimitetty muutosjohtaja FT Laura Leppänen. Muutosjohtaja valmistelee ja esittelee maakuntaudistusta koskevat asiat johtavien viranhaltijoiden kokoukselle ja poliittiselle ohjausryhmälle. Muutosjohtaja huolehtii maakuntaudistuksen valmisteluprosessin etenemisestä yhdessä virkamiesvalmisteluryhmän kanssa. Muutosjohtajan suostuksena toimii maakuntaudistuksen koordinointiin ja taustaselvitysten laadintaan osallistuvia erikseen nimettyjä työntekijöitä osa- tai kokoaikaisesti. Muutosjohtaja vastaa yhdessä muiden maakuntaudistuksen koordinointiin nimettyjen henkilöiden kanssa taustaselvitysten laadinnan käynnistämisestä ja yhteensovittamisesta kokonaisuudeksi. Muutosjohtaja varmistaa yhdessä alatyöryhmien puheenjohtajien kanssa yhteensovituksen sote-uudistuksen valmistelun kanssa ja toimii osaltaan yhteishenkilönä valtion suuntaan.

Virkamiesvalmisteluryhmällä on seitsemän valmistelevaa alatyöryhmää, jotka ovat maakuntaudistuksen esivalmisteluvaiheen keskeiset sisältöä tuottavat tahot. Pelastustoimi ja varautuminen -alatyöryhmä toimii maakuntaudistuksen ja sote-uudistuksen yhteisenä valmistelevana alatyöryhmänä. Alatyöryhmien puheenjohtajat ja jäsenet ovat liitteessä 4. Alatyöryhmiä täydennetään kuntaedustuksella ja henkilöstön edustuksella.

Maakuntiin siirtyvät tehtäväkokonaisuudet eivät ole vielä täysin selviä. Niiden ratketessa ryhmien tehtäviä rajataan vastaavasti uudelleen. Valmistelevat alatyöryhmät ja niiden käsittämät tehtäväkokonaisuudet ovat seuraavat:

Aluekehitys, elinvoiman tukeminen ja rahoitus

- alueiden kehittäminen ja sen rahoitus sekä elinkeinoelämän, elinkeinon ja innovaatioympäristön kehittäminen ja rahoittaminen sekä näihin liittyvät yritys- ja neuvontapalvelut
- maakunnan tehtäviin liittyvät kansainväliset asiat ja yhteydet
- kulttuurin ja liikunnan edistäminen (rahoitus)

Suunnittelu, liikenne ja ympäristö

- alueiden käytön ja rakentamisen suunnittelu sekä kulttuuriympäristön hoito
- liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, alueellinen tienpito, toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun; yksityisteitä ja liikkumisen ohjausta koskevat valtionavustustehtävät
- vesihuolto, vesivarojen käyttö ja hoito, tulvariskien hallinta, ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötoiden toteuttaminen, vesien- ja merenhoito sekä luonnonvaratehtävät
- ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötiedon parantaminen

Maaseutuasiat

- maaseudun kehittäminen sekä maa- ja elintarviketalouden, maaseutuelinkeinon ja maatala-, kala- ja riistatalouden edistäminen ja rahoittaminen sekä viljelijätukitehtävät
- kasvintuotannon ja -terveyden valvonta
- maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalveluiden järjestäminen ja lomituksen paikallisviranomaistehtävät
- ympäristöterveydenhuolto, elintarvikevalvonta, terveydensuojelu sekä eläinten terveys, hyvinvointi ja valvonta

Työvoimapalvelukokonaisuus

- työ- ja elinkeinopalveluiden järjestäminen ja kotoutumisen edistäminen
- yhteispalvelu ja maahanmuuttoasiat

Pelastustoimi ja varautuminen

- pelastustoimi ja yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan kuuluva alueellinen varautuminen, sis. maakunnan valmiussuunnittelun periaatteet, yhteistoiminta-alueen (Varsinais-Suomi, Satakunta ja Pohjanmaa) tilannekeskuksen, maakunnan varautumisen koordinaation ja kuntien varautumisen tukemisen

Hallintopalvelut ja tukitoiminnot

- talous- ja henkilöstöhallinto; toimitilat ja sopimukset
- maakuntastrategia
- edunvalvonta
- viestintä ja tietopalvelut
- lainopilliset palvelut, kilpailutus- ja hankinta-asiat
- muut ns. esikuntatehtävät

Henkilöstötyöryhmä

- henkilöstösiirtojen valmistelu maakuntaan sekä mahdollisiin julkisiin palvelutuotantoorganisaatioihin; huomioi maakuntien yhteisesti omistamat valtakunnalliset palvelukeskukset.
- henkilöstöä koskevien sääntöjen ja ohjeiden valmistelu ja yhteensovitus sote-uudistuksen valmistelun kanssa; huolehtii, että henkilöstöratkaisuisissa noudatetaan valtakunnallisia linjauksia.

Valmistelevien alatyöryhmien tehtävät ja tehtävien vaiheistus

Alatyöryhmät koostuvat kunkin substanssin asiantuntijoista. Ryhmiä täydennetään kuntaedustajilla ja henkilöstöjärjestöjen edustajilla. Henkilöstöjärjestöjen edustajat sopivat keskenään edustuksesta. Valmisteluryhmät kuulevat tarvittaessa asiantuntijoita ja sidosryhmiä. Valmisteluryhmät voivat tarvittaessa kokoontua myös pienemmillä kokoonpanoilla tai asettaa työlleen alatyöryhmiä.

Alatyöryhmien puheenjohtajat vastaavat ryhmien työn etenemisestä. Alatyöryhmät valmistelevat ja toimeenpanevat asiakkoita selvitäviä ja päätösesityksiä. Muutosjohtaja valmistelee asiat edelleen johtavien viranhaltijoiden kokoukselle ja poliittiselle ohjausryhmälle sekä kuntakokoukselle. Kaikki valmistelevat alatyöryhmät seuraavat valtakunnallisten ryhmien valmistelua ja valtakunnallisia linjauksia kunkin substanssin osalta.

Valmistelun ensimmäinen vaihe keskittyy pääosin maakuntauudistuksen osalta tehtäviä ja henkilökuntaa luovuttavien organisaatioiden sisäiseen tarkasteluun. Valmistelun ensimmäisessä vaiheessa valmisteluryhmien tehtävänä on yhteisen näkemyksen muodostaminen eri toimialojen nykyisistä tehtäväkokonaisuuksista ja niihin sitoutuneista henkilöresursseista sekä keskeisistä rahoitusinstrumenteista. Tässä yhteydessä huomioidaan maakunnalliset erityispiirteet, jotka vaikuttavat kunkin tehtäväalan hallintoon ja organisoitumiseen, esimerkiksi Varsinais-Suomen maakuntaa laajemmin hoidettavien tehtävien sekä saaristoisuuden ja kaksikielisyyden osalta.

Valmistelun seuraavia vaiheita varten valmisteluryhmiä täydennetään kuntaedustuksella ja henkilöstöjärjestöjen edustuksella. Valmistelun jatkotyössä alatyöryhmät kuvaavat yhteistyösuhteet ja rajapinnat kuntiin ja sidosryhmiin (maakunta-kunta, maakunta-maakunta, maakunta-elinkeinoelämä/3. sektori -rajapinnat), lisäksi kuvataan toimintojen ja palveluiden asiakasvolyymit ja sidosryhmät sekä toimintaympäristö. Alatyöryhmien tehtävänä on tunnistaa keskeiset asiakasrajapinnat ja näiden kehittämistarpeet. Lisäksi alatyöryhmät nostavat esille tehtäväkenttäänsä sopimuksellisuutta vaativia asioita erityisesti muiden maakuntien kanssa yhteisesti järjestettävistä asioista sekä kuntien kanssa erikseen sovitavista asioista. Alatyöryhmät nostavat esille tehtäväkokonaisuudet, joilla on synergioita muiden tehtäväkokonaisuuksien kanssa ja sovittavat yhteen tehtävien rajapintoja.

Alatyöryhmien tehtävänä on yhteisen näkemyksen muodostaminen tehtäväkenttäänsä tehtävistä, työnjaosta ja toimintamalleista uudessa maakunnassa. Tätä varten alatyöryhmät kuvaavat tehtäväkokonaisuksiensa keskeiset toimintaprosessit ja tehtävien mahdolliset päällekkäisyydet sekä maakunnan sisällä, että suhteessa kuntiin. Alatyöryhmät kuvaavat valmistelussa huomioitavat toimialakohtaiset talous- ja henkilöstöhallintoon liittyvät tekijät ja näkemykset tulevan maakunnan tehtävien toimintaprosesseista. Lisäksi kuvataan nykyinen johtamisrakenne sekä tarkastellaan perusteita toimintojen organisoitumiselle jatkossa. Alatyöryhmien tehtävänä on valmistelun edetessä hahmottaa toiminnalle tarpeelliset henkilöresurssit ja toiminnalliset resurssit, joita tehtäväkenttä vaatii uudessa maakunnassa. Lisäksi alatyöryhmät käyvät keskustelua henkilökunnan kanssa omalla tehtäväkentällään ja nostavat esille henkilöstön koulutus- ja osaamistarpeita.

MAAKUNTAUUDISTUKSEN ESIVALMISTELUN TOIMENPITEET (-1.7.2017)

Esivalmisteluvaiheen tuloksena on 1.7.2017 mennessä tuotettu ja aikataulutettu valmisteltaviksi seuraavat väliaikaista toimielintä varten laadittavat selvitykset maakuntaudistusta koskien:

1. Nykytilanne luovuttavien organisaatioiden tehtävistä ja henkilöstöresursseista

Selvityksen tavoitteena on kerätä tiedot väliaikaisen toimielimen henkilöstön siirtosuunnitelman ja -sopimuksen valmistelua varten. Selvityksessä kartoitetaan uuteen maakuntaan siirtyvien tehtävien, toimintojen ja henkilöstöressurssien nykytilanne.

Toimenpiteet:

- selvittää luovuttavien organisaatioiden nykyiset tehtävät, yhteistoiminnassa muiden maakuntien kanssa hoidettavat tehtävät ja palvelut sekä tehtäviin sitoutuneet henkilöstöresurssit (myös kaksikielisyyden näkökulma)
- kartoittaa tehtäviin käytettävissä olevat toimintamenot ja muu rahoitus
- kuvaus toiminnan nykyisestä ohjauksesta

Vastuutaho: alatyöryhmien puheenjohtajisto (tietojen kokoaminen ja valmistelu) ja muutosjohtaja (yhteensovittaminen ja yhteenvedon koostaminen)

Aikataulu: valmistuu 11/2016

2. Tehtäviä luovuttavien organisaatioiden, kuntien ja sidosryhmien rajapinnat ja toimintaprosessit

Selvityksen tavoitteena on kuvata keskeiset yhteistyösuhteet ja rajapinnat kuntiin ja sidosryhmiin (maakunta-kunta, maakunta-maakunta, maakunta-elinkeinoelämä/3. sektori -rajapinnat) sekä tunnistaa keskeiset asiakasrajapinnat ja näiden kehittämistarpeet. Selvityksessä kootaan myös ne tehtävät, joita Varsinais-Suomessa hoidetaan tällä hetkellä maakuntatasolla ja jotka eivät ole maakuntalain 6 §:n 1. mom. määritellyssä tehtävälisäyksessä. Selvitys tuottaa valmistelua maakunnan ja kuntien sopimukselle erityisesti maakuntalain 6 §:n 2. mom. 3 kohdan mukaisesta työnjaosta.

Tarkastelussa huomioidaan tehtäväkokonaisuuksien keskeiset toimintaprosessit, mahdolliset päällekkäisyydet sekä maakunnan sisällä, että suhteessa kuntiin. Lisäksi huomioidaan toimintojen tehostaminen sekä johtamisrakenne. Lisäksi tarkastellaan perusteita toimintojen organisoitumiselle jatkossa. Tarvittaessa selvitetään myös asiakkaiden ja sidosryhmien odotuksia koskien tulevan maakunnan toimintamallia, tehtäviä ja palveluita.

Maakunnan hallinnon ja talouden järjestämisen valmistelun organisoimisesta vastaa lakien voimaantulon jälkeen maakunnan väliaikainen valmistelutoimielin. Esivalmistelun aikana voidaan hahmotella alueen tulevaa palvelurakennetta sekä maakunnan hallintorakenteita, mutta varsinaisten perustamistoimenpiteiden valmistelu kuuluu lain voimaantulon jälkeiselle hallinnolle.

Toimenpiteet:

- keskeisten toimintaprosessien kuvaus
- palvelujen asiakkaiden ja sidosryhmien volyymien tunnistaminen (kaksikielisyyden näkökulma huomioiden)
- toimintojen ja palveluiden rajapintojen ja yhteistyötarpeiden tarkastelu
- kuvaus rajapintatehtävien organisoinnista ja johtamisrakenteesta
- perusteet toiminnan organisoitumiselle

- muut kehitysehdotukset: ottaa huomioon mahdollisuudet uusiin toimintatapoihin, organisoitumiseen ja yhteistyöhön
- toiminnalle tarpeellisten henkilöresurssien arviointi (esim. keskitettyjen tehtävien purku, tehtävien synergiat, palveluiden tuottamistapojen muutosten vaikutus resurssitarpeisiin)
- yhteisten kehitysteemojen tunnistaminen

Vastuutaho: alatyöryhmien puheenjohtajisto (tietojen kokoaminen ja valmistelu) ja muutosjohtaja (yhteensovittaminen ja yhteenvedon koostaminen)

Aikataulu: 1/2017–6/2017

3. IT-toiminnot ja -palvelut

Selvityksen tavoitteena on koota pohjatiedot maakunnalle siirtyvistä hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevista tieto- ja viestintäteknisistä järjestelmistä ja ratkaisuista. Selvitys sisältää maakunnalle siirtyviin tehtäviin liittyvien tukipalveluiden organisaatiokohtaisen nykytilan selvittämisen, pohjatietojen kokoamisen väliaikaiselle valmistelutoimielimelle ja mahdollista valtakunnallisten palvelukeskusten perustamista varten. Kartoituksessa hyödynnetään IT-järjestelmät ja ohjelmistot ELY-keskuksessa, TE-toimistossa ja aluehallintovirastossa kartoittaneen IE2-hankkeen tuloksia. Esivalmistelussa otetaan huomioon valtakunnallisen tieto- ja viestintäteknisten palvelujen palvelukeskuksen (ICT-palvelukeskus) perustaminen, tehtävät ja palveluiden käyttö.

Toimenpiteet:

- selvittää nykyisin eri organisaatioissa käytössä olevat IT-palvelut ja tukitoiminnot, ohjelmistot, sopimukset (ml. ohjelmistolisenssit) sekä IT-omaisuus
- kartoittaa uuteen maakuntaan siirtyville tehtäville ja toiminnoille tarpeelliset IT-toiminnot
- listata IT-toimintoihin liittyvät sopimukset, jotka ovat päättymässä ennen vuotta 2019
- selvittää yhteisiä asiakkuushallintajärjestelmiä

Vastuutaho: muutosjohtaja yhdessä hallintopalvelut ja tukitoiminnot -valmisteluryhmän kanssa. Selvityksen kokoamisessa käytetään ulkopuolista konsulttia.

Aikataulu: 3/2017–7/2017

Yhteensovitus: IT-toimintojen osalta seurattava sote-valmistelun etenemistä erityisesti seuraavissa asioissa:

- ICT- ja sähköisten palvelujen työryhmän esitys käyttöön otettavasta talouden ja toiminnan sähköisestä ohjausjärjestelmästä.

4. Kiinteistöt, irtain ja vuokrasopimukset

Selvityksen tavoitteena on koota väliaikaiselle valmistelutoimielimelle pohjatiedot maakunnalle siirtyvästä kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta sekä vuokrasopimuksista. Esivalmistelussa kartoitetaan omaisuus, vastuut ja velat. Esivalmistelussa otetaan huomioon valtakunnallisen toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksen perustaminen, tehtävät ja palveluiden käyttö.

Toimenpiteet:

- listata maakuntauudistuspuolelta maakuntiin siirtyvä kiinteä (siirtyvä kiinteistökonta, rakenteilla olevat kiinteistöt ja rahoitusjärjestelyt) omaisuus
- koota tiedot vuokra- ja palvelusopimuksista
- koota tiedot irtaimen omaisuuden vuokra- ja leasing-sopimuksista (esim. koneet ja laitteet)

Vastuutaho: muutosjohtaja yhdessä hallintopalvelut ja tukitoiminnot -valmisteluryhmän kanssa. Selvityksen kokoamisessa käytetään ulkopuolista konsulttia.

Aikataulu: 3/2017–7/2017

5. Hankinnat

Selvityksen tavoitteena on kartoittaa hankintojen volyymit ja nykyjärjestelyt, hankinnan tuki- ja asiantuntijapalveluiden tarpeet sekä yhteisesti kilpailutettavat hankinnat ja sopimukset. Esivalmistelussa otetaan huomioon valtakunnallisen yhteishankintojen palvelukeskuksen perustaminen, tehtävät ja palveluiden käyttö sekä tukipalveluita koskevat valtakunnalliset linjaukset.

Toimenpiteet:

- selvittää hankintojen volyymit ja nykyjärjestelyt sekä hankinnan tuki- ja asiantuntijapalveluiden tarpeet
- kartoittaa yhteisesti kilpailutettavat hankinnat ja sopimukset

Vastuutaho: virkamiesvalmisteluryhmä ja muutosjohtaja

Aikataulu: 4/2017–7/2017

6. Muut sopimukset ja sitoumukset

Selvityksen tavoitteena on selvittää väliaikaiselle valmistelutoimielimelle pohjatiedot maakunnalle siirtyvistä muista sopimuksista ja niihin liittyvistä oikeuksista ja velvoitteista. Selvitys käsittää laissa määritellyt maakuntiin siirtyvät tehtävät ja niihin liittyvät sopimukset (pl. sote).

Toimenpiteet:

- listata uusia maakuntia koskettavat sopimukset ja velvoitteet

Vastuutaho: virkamiesvalmisteluryhmä ja muutosjohtaja

Aikataulu: 4/2017–7/2017

Lisäksi esivalmisteluvaiheeseen kuuluvat seuraavat kokonaisuudet:

7. Muutosviestintä

Sote- ja maakuntaudistuksen viestintä on yhtenäinen ja läpileikkaava kokonaisuus. Viestinnän kokonaisuutta koordinoidaan eri organisaatioiden yhteistyönä. Viestinnän sisällön tuotannosta vastaavat maakuntaudistuksen osalta muutosjohtaja ja valmisteluryhmien puheenjohtajisto. Uudistuksen viestintäsuunnitelma tarkentaa muutosviestinnän periaatteet (liite 5).

Toimenpiteet:

- sote- ja maakuntaudistuksen ulkoisen viestinnän kokonaiskoordinaatio ja maakuntaudistuksen viestinnän yhteensovittaminen sote-uudistuksen viestinnän kanssa
- sote- ja maakuntaudistuksen verkkosivuston luominen ja päivittäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa sekä muu uudistuksesta tiedottaminen
- aineistohallinta ja arkistointi maakuntaudistuksen osalta
- viestintäsuunnitelman laatiminen sisäiseen ja ulkoiseen viestintään sekä muutosviestinnän suunnittelu sidosryhmäyhteistyössä muutoksen seuraavia vaiheita varten

Vastuutaho: muutosjohtaja ja viestintävastaava Jessica Ålgars-Åkerholm

Aikataulu: käynnissä

8. Väliaikaisen toimielimen sopimusneuvottelut

Maakunnan alueen maakunnan liiton, kuntien, sairaanhoitopiirin, erityishuoltopiirin, pelastuslaitoksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston on sovittava voimaanpanolain voimaan tultua väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanosta. Voimaanpanolain (6§) mukaisesti maakunnan liitto johtaa sopimusneuvotteluja ja asettaa väliaikaisen valmistelutoimielimen neuvottelussa sovitun mukaisesti.

Toimenpiteet:

- sopimusneuvottelujen käynnistäminen
- päätöksentekoprosessin läpivienti seuraavasti: johtavien viranhaltijoiden kokous, poliittinen ohjausryhmä, kuntakokous sekä kuntien, kuntayhtymien ja muiden osallisten päätökset

Vastuutaho: maakuntajohtaja

Aikataulu: sopimusneuvottelut käynnistetään 2/2017

9. Uuden maakunnan maakuntastrategiaprosessin valmistelu

Maakunnan toimintaa ohjaa maakuntastrategia, jossa sekä sote- että maakuntaudistuksen ohjaus yhdistyvät. Maakuntalaissa (35§) säädetään maakuntastrategian laatimisesta ja sisällöstä. Uusi maakuntastrategia pitää sisällään seitsemän kokonaisuutta. Maakuntastrategian valmisteluprosessista on tarpeen muodostaa yhteinen käsitys ennen varsinaisen valmisteluprosessin käynnistymistä.

Toimenpiteet:

- käynnistetään maakuntastrategiaprosessin valmistelu
- eritellään maakuntastrategian eri osa-alueet ja kartoitetaan asiantuntijat eri osa-alojen vastuuhenkilöiksi

Vastuutaho: maakuntajohtaja

Aikataulu: käynnistetään 5/2017

10. Sote-uudistuksen valmistelun seuranta ja yhteensovittaminen

Sote-uudistuksen valmistelun seuranta tapahtuu kaikissa ryhmissä, joissa uudistuksia käsitellään. Päävastuu seurannasta ja valmistelun yhteensovittamisesta on muutosjohtajalla ja virkamiesvalmisteluryhmällä.

Toimenpiteet:

- laaditaan viitteellinen aikataulu uudistusten yhteensovittamisesta
- virkamiesvalmisteluryhmän kokouksissa seurataan uudistuksen valmistelua ja aikataulutusta (erit. henkilöstökysymykset ja tukiprosessit)

Vastuutaho: muutosjohtaja ja virkamiesvalmisteluryhmä

Aikataulu: jatkuva seuranta

11. Valtakunnallisten linjausten ja päätösten seuranta

Projektisuunnitelmassa on tunnistettu valmisteluvaiheeseen vaikuttavat valtakunnalliset linjaukset, joita maakuntaudistuksen valmisteluvaiheessa on erityisesti seurattava, kuten:

- valtakunnallisten palvelukeskusten rooli ja ohjaavuus
- valtakunnalliset linjaukset IT-järjestelmiä ja palveluita koskien

- hankinnat ja valtakunnallinen hankintayksikkö
- valinnanvapauslainsäädäntö ja sen vaikutukset myös muuhun kuin sote-uudistuksen valmisteluun
- ympäristö- ja liikennesektorin tehtävien sijoittuminen maakunnan ja valtion viranomaisen välillä
- kasvupalveluiden (TE-palvelut, yrityspalvelut) ja aluekehittämisjärjestelmän uudistaminen
- maaseudun kehittämisrahoitus suhteessa kasvupalvelukokonaisuuteen

Vastuutaho: virkamiesvalmisteluryhmä, alatyöryhmien puheenjohtajisto, muutosjohtaja

Aikataulu: jatkuva seuranta

MAAKUNTAUUDISTUKSEN VALMISTELUN TOIMENPITEET (1.7.2017–)

Esivalmisteluvaiheen jälkeen keskeisiä huomioitavia asioita muutosvalmistelussa on sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun yhteen sovittaminen siten, että vuoden 2019 alussa yhteiset prosessit ja tukitoiminnot toimivat. Huolimatta päätöksentekovaiheeseen siirtymisestä maakuntauudistuksen valmistelussa edelleen tärkeää on aktiivinen keskustelu ja vuorovaikutus sidosryhmien kanssa toimivien palveluprosessien ja rajapintojen luomiseksi. Maakuntauudistuksen tehtäväkentän osalta on pyrittävä luomaan ylimaakunnallisia mahdollisuuksia yhteistyölle erityisesti nykyisten ELY-keskuksen ylimaakunnallisesti hoidettavien tehtävien osalta.

Väliaikainen toimielin 1.7.2017–28.2.2018

Väliaikaisen toimielimen tehtävänä on uuden maakunnan toiminnan ja hallinnon valmistelu siihen saakka kunnes uuden maakunnan maakuntavaltuusto on valittu ja sen asettama maakuntahallitus on aloittanut toimintansa. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta määritetään hallituksen esitysluonnoksessa maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaantulon jälkeen. Uudistuksen poliittinen ohjausryhmä jatkaa toimintaansa väliaikaisen valmistelutoimielimen nimittämisen jälkeen.

Maakunnan liitto kutsuu väliaikaisen valmistelutoimielimen ensimmäisen kokouksen koolle ja järjestää valmistelutoimielimelle kokous- ja työtilat.

Toimenpiteet:

- valmistelee maakuntavaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi
- huolehtii, että maakunnille siirtyvä irtain ja kiinteä omaisuus on selvitetty
- huolehtii, että maakunnille siirtyvät sopimukset (ml. oikeudet ja velvollisuudet) on selvitetty
- huolehtii, että maakunnille siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevat IT-järjestelmät, palvelut ja ratkaisut on selvitetty
- valmistelee maakunnan toiminnan ja hallinnon järjestämistä (toiminta- ja taloussuunnitelma, hallintosääntö, maakunnan perustamisasiakirjojen, ohjeiden ja määräysten valmistelu)
- päättää maakunnan vuoden 2018 talousarviosta
- järjestää ensimmäiset maakuntavaalit
- valmistelee muut maakuntien toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen liittyvät asiat
- käynnistää maakuntastrategiaprosessin

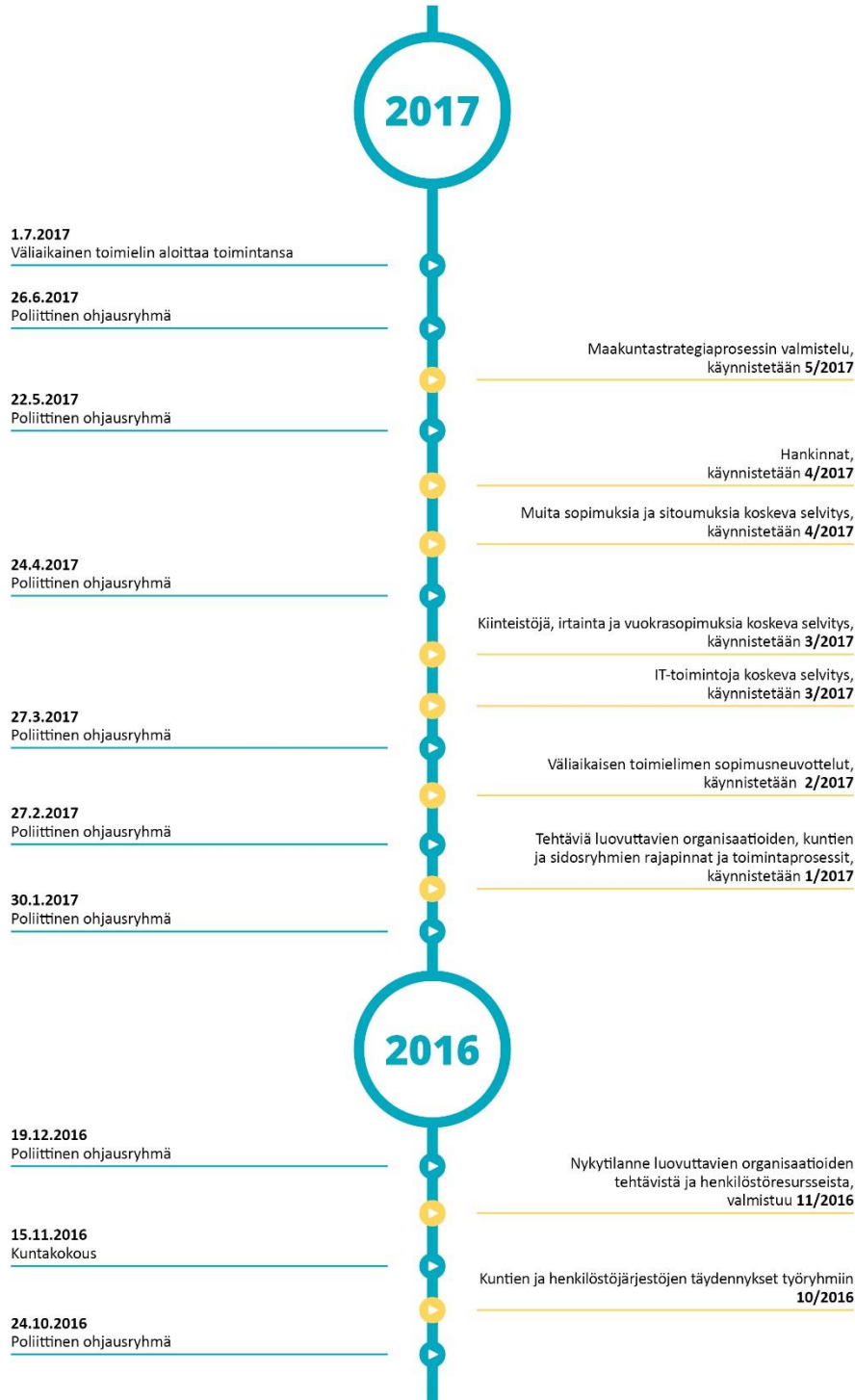

sote- ja
maakuntaudistus
Varsinais-Suomi

- valmistelee ensimmäisen maakuntavaltuuston kokouksen (järjestäytymiskokous)
- tekee tarvittavat määräaikaiset johtajavalinnat ja muita määräaikaisia sopimuksia, mm. kuntien ja kuntayhtymien maakuntaudistukseen liittyvien sopimusten irtisanomiset, siirrot ja jatkosopimusten laadinnan uudelle maakunnalle

Maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi valtiolta on mahdollista saada määräraha, mutta sen suuruus ei ole vielä tiedossa. Lisäksi valtio voi myöntää avustusta maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta aiheutuviin kustannuksiin.

MAAKUNTAUUDISTUKSEN ESIVALMISTELUN AIKAJANA

Kuva 2. Maakuntaudistuksen valmistelun aikajana.

MAAKUNTAUUDISTUKSEN ESIVALMISTELUN SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

Maakuntaudistuksen viestintää suunnitellaan ja toteutetaan jaksoissa. Uudistuksen esivalmisteluvaiheen viestinnästä on laadittu oma viestintäsuunnitelma (liite 5). Siirtymävaiheen ja toimeenpanovaiheen viestintä ja vuorovaikutus tarkentuvat edelleen.

Maakuntaudistuksen valmistelussa tavoitteena on viestiä avoimesti, osallistavasti, aktiivisesti ja ymmärrettävästi uudistuksen kokonaisuudesta, tavoitteista ja etenemisestä Varsinais-Suomessa. Varsinais-Suomen sote- ja maakuntaudistukselle avataan lokakuussa 2016 oma sivusto osoitteessa: kimpassa-allihopa.fi

Sidosryhmäyhteistyön ja vuorovaikutuksen osalta maakuntaudistuksen valmistelussa tavoitteena on avoimuus sekä erilaisten sidosryhmien oikea-aikainen osallistuminen muutoksen valmisteluun. Maakuntaudistuksen valmistelun keskeisiksi sidosryhmiksi on tunnistettu:

- henkilöstö ja henkilöstöjärjestöt
- kunnat ja kaupungit
- yritykset ja yrittäjäjärjestöt
- palveluntuottajat
- yhteistoimintaviranomaiset
- korkeakoulut ja oppilaitokset
- toimialakohtaiset järjestöt ja yhdistykset
- kolmas sektori ja kansalaisjärjestöt
- kuntien ja kaupunkien kehittämissyhtiöt
- ministeriöt ja muut valtion viranomaiset
- poliittiset päättäjät
- kansalaiset

Lisäksi maakuntaudistuksen alatyöryhmät ovat tunnistaneet omat keskeiset sidosryhmänsä, joiden kanssa varmistetaan vuorovaikutus monikanavaista viestintää hyödyntäen. Sidosryhmäyhteistyössä vuorovaikutuksen kanavina voidaan käyttää esimerkiksi sähköpostia, keskustelutilaisuuksia ja työpaikkoja. Alatyöryhmät voivat kutsua asiantuntijoita ja sidosryhmiä kuultaviksi valmistelun aikana. Sidosryhmäyhteistyössä ja -vuorovaikutuksessa hyödynnetään maakunnassa jo olemassa olevia kokoonpanoja ja ryhmiä. Valmistelevien alatyöryhmien kokousaineistot ja puheenjohtajien yhteystiedot ovat saatavilla sote- ja maakuntaudistuksen verkkosivuilta (avataan 25.10.2016).

Maakuntaudistuksen valmistelussa keskeisille sidosryhmille ja kumppaneille järjestetään valmisteluprosessin aikana yhteisiä ja teemakohtaisia vuorovaikutustilaisuuksia. Valmistelemissa alatyöryhmissä kootaan teemoja yhteiseen keskusteluun ja käsitellään esille nousseita, valmistelua koskevia kysymyksiä. Kumppaneille ja sidosryhmille valmistelun aikana järjestettävissä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksissa sidosryhmät voivat tuoda valmisteluryhmien tietoon omalta kannaltaan keskeisiä aiheita ja näkökulmia. Alatyöryhmien vuorovaikutuksen aikataulu sidosryhmien kanssa tarkentuu sen jälkeen, kun ryhmien kokoonpanoa on täydennetty kuntaedustajilla sekä henkilöstöjärjestöjen edustajilla.

Maakuntaudistuksen esivalmisteluvaiheessa kunkin mukana olevan organisaation johto vastaa oman organisaationsa henkilöstön aktiivisesta informoinnista ja osallistumisesta uudistuksen valmisteluun. Henkilöstölle tiedottamista ja organisaatioiden yhteistä viestintää henkilökunnalle (mm. tilaisuudet, materiaalit) valmistellaan virkamiesvalmisteluryhmässä.

MAAKUNTAUUDISTUKSEN ESIVALMISTELUN RAHOITUS JA RESURSOINTI

Varsinais-Suomen liittoon on palkattu maakuntaudistuksen valmisteluun muutosjohtaja Laura Leppänen. Valmistelutyöhön osallistuvat Varsinais-Suomen liitosta johtavien viranhaltijoiden lisäksi myös suunnittelija (40 % työajalla) ja sihteeri (40 % työajalla) sekä ELY-keskuksesta strategia- ja asiakkuuspäällikkö (40 % työajalla). Muut organisaatiot osoittavat valmisteluun tarvittavan henkilötyöpanoksen. Lisäksi muut viranhaltijat osallistuvat oman toimen ohella uudistuksen valmisteluun esivalmisteluvaiheessa.

Esivalmisteluvaiheen kustannukset ovat ajalla 1.10.2016–1.7.2017 yhteensä noin 214 000 euroa. Kustannukset muodostuvat seuraavista eristä (alustava arvio):

Palkkakustannukset (muutosjohtaja, strategia- ja asiakkuuspäällikkö, suunnittelija, sihteeri, sis. sivukulut)	120 000	eur
Esivalmisteluvaiheen selvitykset	60 000	eur
Esivalmisteluvaiheen viestintä ja tiedotus (verkkosivut)	6 000	eur
Esivalmisteluvaiheen tilaisuudet (sis. kokouspalkkiot)	28 000	eur
Yhteensä	214 000	eur

Esivalmisteluvaiheessa kukin organisaatio vastaa omista palkkakustannuksistaan. Varsinais-Suomen liitto vastaa maakuntaudistuspuolen esivalmisteluvaiheen tilaisuuksien ja viestinnän kustannuksista. Esivalmisteluvaiheen selvityksistä aiheutuneet kustannukset jaetaan tehtäviä ja henkilökuntaa luovuttavien organisaatioiden kesken erikseen sovittavalla tavalla.

Maakuntaudistuksen valmistelulle osoitetaan kansallista rahoitusta vasta esivalmisteluvaiheen päätyttyä ja lainsäädännön astuttua voimaan. Esivalmisteluvaiheen jälkeen väliaikaisen valmistelutoimielimen toimintaan on saatavissa määräraha sekä erillinen harkinnanvarainen avustus valmisteluun väliaikaisen valmistelutoimielimen hakemuksesta. Määrärahan tai avustuksen määrä ei ole vielä tiedossa. On kuitenkin selvää, että väliaikaisen toimielimen aloittaessa toimintansa valmisteluun tarvitaan kokopäiväisiä valmistelijoita.

Muuta tukea maakuntaudistuksen valmisteluun osoitetaan kansallisesti seuraavasti:

- Sote- ja maakuntaudistusta valmistelevien muutosjohtajien verkosto
- Sote- ja maakuntaudistusta valmistelevien muutosjohtajien muutosakatemia
- Sote- ja maakuntaudistuksen alueellisen valmistelun tiekartta
- Valtakunnallinen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma
- KT kuntatyönantajat ohjeistaa kuntia ja kuntayhtymiä henkilöstöä luovuttavina organisaatioina sekä uusia maakuntatyönantajia. Valtion puolella ohjeistusta antavat ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintopalveluja tarjoava KEHA-keskus ja aluehallintovirastojen Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue.

LIITE 1. UUSIIN MAAKUNTIIN MAAKUNNAN LIITOSTA, ELY-KESKUKSESTA, TE-TOIMISTOSTA, ALUEHALLINTOVIRASTOSTA, PELASTUSLAITOKSESTA JA KUNNISTA SIIRTYVÄT TEHTÄVÄKONNAISUUDET.

Maakunta hoitaa sille lailla säädettyjä tehtäviä seuraavilla tehtävälloilla:

- 1) sosiaali- ja terveydenhuolto;
- 2) sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön asiantuntijatuki kunnille ja ehkäisevät palvelut;
- 3) alueellinen alkoholihallinto;
- 4) pelastustoimi;
- 5) terveydensuojelu, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristöterveydenhuolto);
- 6) maatalous ja maaseudun kehittäminen;
- 7) maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta;
- 8) kalatalous ja vesitalous;
- 9) aluekehittämisviranomaisen tehtävät, alueen, sen elinkeinoelämän ja innovaatioympäristöjen kehittäminen ja rahoittaminen, näihin liittyvä koulutus ja osaamisen kehittäminen, kulttuurin edistäminen, yritys-, työ- ja elinkeinopalvelujen järjestäminen sekä kotoutumisen edistäminen;
- 10) alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu;
- 11) maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus;
- 12) kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämisen edistäminen;
- 13) kulttuuriympäristön hoito;
- 14) liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, alueellinen tienpito, maankäytön yhteistyö sekä toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun;
- 15) yksityisteitä ja liikkumisen ohjausta koskevat valtionavustustehtävät;
- 16) alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät;
- 17) maakunnallisen identiteetin edistäminen alueella yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa;
- 18) kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittaminen osana maakuntastrategian ja -ohjelman sekä maakuntakaavoituksen toteuttamista;
- 19) vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä tulvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötoimien toteuttamisesta;
- 20) vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu;
- 21) ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen;
- 22) yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan kuuluva alueellinen varautuminen;
- 23) maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen sekä poronhoitajien sijaisavun kustannusten korvaaminen;
- 24) alueelliset romaniaasiain neuvottelukuntia ja romaniaasioita koskevat tehtävät;
- 25) yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen;

Maakunta voi lisäksi hoitaa:

- 1) liikennepalveluiden maakunnallista kehittämistä ja järjestämistä sekä julkisen henkilöliikenteen suunnittelua ja järjestämistä samoin kuin sitä koskevia valtionavustustehtäviä, lukuun ottamatta toimintaa liikennekaaren IV osan 1 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen kunnallisten ja seudullisten viranomaisten toimialueella, näiden alueiden liikenteen suunnittelua ja järjestämistä, sekä raideliikennettä;
- 2) saariston yhteysalusliikenteen suunnittelua ja järjestämistä sekä sitä koskevia valtionavustustehtäviä;
- 3) maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnista siirretyt, maakunnan 1 momentissa tarkoitettuihin tehtävälloihin liittyvät tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen;

**kimpassa
allihopa**

sote- ja
maakuntaudistus
Varsinais-Suomi

- 4) maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnista siirretyt rakennusvalvonnan järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen;
- 5) maakunnan tehtäviin liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä;
- 6) muita sille erikseen säädettyjä tehtäviä.

LIITE 2. VARSINAIS-SUOMEN SOTE- JA MAAKUNTAUDISTUKSEN POLIITTISEN OHJAUSRYHMÄN JÄSENET JA VARAJÄSENET.

	Jäsen	Varajäsen
Kok.	Kanerva Ilkka, Turku Arve Minna, Turku Perho Tiina, Loimaa	Vanhanen Juha, Mynämäki Haijanen Pauliina, Laitila Nummentalo Juhani, Salo
SDP	Elo Piia, Turku Antola Jouko, Uusikaupunki Karnisto-Toivonen Saija, Salo	Laulumaa Janne, Raisio Alatalo Juuso, Mynämäki Kesälä Mari, Sauvo
Kesk.	Saarikko Annika, Turku Kurvinen Jani, Somero Vuola Hanna, Laitila	Ek-Marjamäki Teija, Loimaa Myllymäki Pekka, Mynämäki Huittinen Ulla, Salo
PS	Lampi Pirjo, Turku Heikkilä Lauri, Marttila	Ketonen Tuija, Loimaa Pilpola Juhani, Lieto
Vas.	Rasi Jarmo, Loimaa Rinne Pirjo, Turku	Kärkkäinen Jukka, Turku Vallavuori Kaisa, Naantali
Vihr.	Vornanen Jukka, Turku Saario Mari, Kaarina	Rantanen Elina, Turku Rautanen Hannu, Kaarina
RKP	Wallin Stefan, Turku Gustafsson Åsa, Kaarina	von Bergmann Andreas, Parainen Wretdal Inger, Kemiönsaari
KD	Jalonen Kimmo, Paimio	Köpsi Veera, Raisio

LIITE 3. MAAKUNTAUDISTUKSEN VIRKAMIESVALMISTELURYHMÄ (TÄYDENTYY KUNTAEDUSTUKSELLE)

Kari Häkämies, maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen liitto (pj.)
 Kimmo Puolitaival, ylijohdaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus
 Timo Metsä-Tokila, strategia- ja asiakkuuspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
 Risto Skyttä, yksikön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
 Jari Sainio, pelastusjohtaja, Varsinais-Suomen pelastuslaitos
 Kjell Henrichson, johtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
 Mikael Luukanen, ylijohdaja, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
 Jani Soini, yksikön päällikkö, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
 Risto Timonen, johtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus
 Matti Vehviläinen, johtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus
 Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, Varsinais-Suomen liitto
 Markku Roto, hallintojohtaja, Varsinais-Suomen liitto
 Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, Varsinais-Suomen liitto
 Janne Virtanen, edunvalvontajohtaja, Varsinais-Suomen liitto
 Laura Leppänen, muutosjohtaja, Varsinais-Suomen liitto
 Petri Pihlavisto, suunnittelija, Varsinais-Suomen liitto (siht.)

LIITE 4. MAAKUNTAUUDISTUKSEN VALMISTELURYHMIEN KOKOONPANO (TÄYDENTYY KUNTA- EDUSTUKSELLA JA HENKILÖSTÖN EDUSTUKSELLA)

Maakuntaudistuksen valmisteluryhmien kokoonpanot 28.9.2016

Pelastustoimi ja varautuminen (nimetty sote-uudistuksen valmisteluprosessissa)

Sainio Jari (pj), pelastusjohtaja, Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Ilkka Horelli, johtaja, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Matti Vehviläinen, johtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Erkki Aro Erkki, ympäristöagrologi, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Harri Virta, kaupunginjohtaja, Kaarina
Arto Raassina, ylilääkäri, Raisio
Anne Liimatainen, työsuojelupäällikkö, Salo
Heikki Vähäkuopus, riskienhallintapäällikkö, Turku
Laura Leppänen, muutosjohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Mika Viljanen, pelastuspäällikkö, Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Jussi Rapeli Jussi, turvallisuuspäällikkö, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Maaseutuasioihin liittyvät tehtävät:

Risto Skyttä (pj), yksikön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Pirkko Frey, lomituspalveluesimies, Salon kaupunki
Kirsti Lepistö, maaseutuyksikön päällikkö, Salon kaupunki
Riitta Suutari, ympäristöterveydenhuollon esimies, Salon kaupunki
Merja Haavisto, lomitusasiamies, Pöytyän kunta
Pirjo Mäntynen, lomitustoimen johtaja, Vehmaan kunta
Petri Puustinen, maaseutupäällikkö, Vehmaan kunta
Karita Järvelä, lomituspäällikkö, Ypäjän kunta
Maria Sjöman, ympäristöterveydenhuollon johtaja, Turun kaupunki
Kirsi Anttila, ympäristöpäällikkö, Raision kaupunki
Kaisa Nivola, ympäristöterveydenhuollon johtaja, Uudenkaupungin kaupunki
Johanna Mäkinen, toimialajohtaja, Liedon kunta
Nina Pohjanpalo, maaseutupäällikkö, Liedon kunta
Leena Haimi, terveysturvallisuuden johtaja, Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä
Markku Paija, johtava maaseutuasiamies, Loimaan kaupunki
Mari Pentti-Tuomisto, maaseutuyksikön päällikkö, Someron kaupunki
Taina Wirberg, maaseutuasiamies, Paimion kaupunki
Jani Soini, ympäristöterveydenhuollon yksikön päällikkö, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Harri Liven, yksikön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Tiina Katila, yksikön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kari Ranta-aho, kalatalouspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Antti Jaatinen (siht.), rahoitus- ja rakentamisasiantuntija, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Aluekehitys, elinvoiman tukeminen ja rahoitus:

Kimmo Puolitaival (pj), ylijohtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Timo Metsä-Tokila, strategia- ja asiakkuuspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Timo Mäkelä, rahoituspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Martti Rantala, yksikön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Seppo Jaakonmäki, kehittämisspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kari Ranta-aho, kalatalouspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Jari Kauppila, kansainvälistymispäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kjell Henrichson, johtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Niko Kyynäräinen, toimitusjohtaja, Turku Science Park

Pekka Sundman, johtaja, Turun kaupunki
Jyrki Sjöholm, toimitusjohtaja, Yrityssalo
Keijo Kuusela, liikuntatoimen ylitarkastaja, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Petteri Partanen, erikoissuunnittelija, Varsinais-Suomen liitto
Esa Högblom, erikoissuunnittelija, Varsinais-Suomen liitto
Petri Pihlavisto (siht.), suunnittelija, Varsinais-Suomen liitto

Työvoimapalvelukokonaisuus (johtoryhmä):

Kjell Henrichson (pj), johtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Martti Rantala, yksikön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kalle Myllymäki, maahanmuuttopäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Jaana Hernelahti, palvelujohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Ullakaisa Nieminen, palvelujohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Kari Kettunen, palvelujohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Tatu Virta (siht.), johdon assistentti, Varsinais-Suomen TE-toimisto

Työvoimapalvelukokonaisuus (yhteistyötahokokous):

Kjell Henrichson (pj), johtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Jaana Hernelahti, palvelujohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Ullakaisa Nieminen, palvelujohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Kari Kettunen, palvelujohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Tatu Virta (siht.), johdon assistentti, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Mika Helva, palvelujohtaja, Turun kaupunki
Matti Tunkkari, kehittämisjohtaja, Loimaan kaupunki
Matti Muukkonen, kunnanjohtaja, Pyhärannan kunta
Mika Mannervesi, kaupunkikehityspäällikkö, Salon kaupunki
Esa Buri, elinkeinoasiamies, Laitilan kaupunki
Sanna Voutilainen, toiminnanjohtaja, Lounais-Suomen Martat ry
Teija Leppämäki, hallituksen puheenjohtaja, Työ-Länsi ry
Merru Tuliara, toimitusjohtaja, Henkilöpalveluyritysten Liitto ry
Jarkko Åkerberg, työpajakoordinaattori, Varsinais-Suomen työpajaverkosto
Hanna Munter, toimitusjohtaja, Varsinais-Suomen Yrittäjät
Anne Bragge, ammattiopiston rehtori, Salon seudun koulutuskuntayhtymä

Suunnittelu, liikenne ja ympäristöasiat:

Risto Timonen (pj), johtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Christina Hovi, toimialajohtaja, Turun kaupunki
Reima Ojala, rakennusvalvontajohtaja, Turun kaupunki
Tom Mattsson, rakennustarkastusinsinööri, Turun kaupunki
Timo Hintsanen, kaupunkisuunnittelujohtaja, Turun kaupunki
Janne Mustonen, erityisasiantuntija, Turun kaupunki
Lauri Jorasmaa, suunnittelupäällikkö, Turun kaupunki / Föli
Sirpa Korte, joukkoliikennejohtaja, Turun kaupunki / Föli
Olli Immonen, museopalvelujohtaja, Turun museokeskus / Varsinais-Suomen maakuntamuseo
Maarit Talamo-Kemiläinen, intendentti, Turun museokeskus / Varsinais-Suomen maakuntamuseo
Henrik Jansson, erikoissuunnittelija, Metsähallitus
Tapani Tuovinen, erikoissuunnittelija, Metsähallitus
Matti Vehviläinen, johtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Hanna Lindholm, suunnittelupäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Antti Kärki, investointipäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Anna-Leena Seppälä, alueidenkäytön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Merja Haliseva-Soila, tietopalvelupäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Mirja Koskinen, yksikön päällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus

sote- ja
maakuntauudistus
Varsinais-Suomi

Soile Koskela, joukkoliikenneasiantuntija, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kaisa Äijö, maakunta-arkkitehti, Varsinais-Suomen liitto
Aleksis Klap, luonnonvarasuunnittelija, Varsinais-Suomen liitto
Mari Sinn, liikennesuunnittelija, Varsinais-Suomen liitto
Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, Varsinais-Suomen liitto / Valonia
Timo Juvonen, ympäristösuunnittelija, Varsinais-Suomen liitto
Erika Mäkeläinen (siht.), sihteeri, Varsinais-Suomen liitto

Hallintopalvelut ja tukitoiminnot:

Janne Virtanen (pj), edunvalvontajohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Timo Metsä-Tokila, strategia- ja asiakkuuspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Ullakaisa Nieminen, palvelujohtaja, Varsinais-Suomen TE-toimisto
Mika Kontio, pelastuspäällikkö, Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Pekka Lausti, kehittämisspäällikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Jouko Nieminen, strategiajohtaja, KEHA
Else-Maj Laurila, hallintojohtaja, KEHA
Tuomas Heikkinen, johtaja, Turun kaupunki
Raija Hurskainen, kehittämisspäällikkö, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Markku Roto, hallintojohtaja, Varsinais-Suomen liitto
Malla Rannikko-Laine (siht.), suunnittelija, Varsinais-Suomen liitto

LIITE 5. VARSINAIS-SUOMEN SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSEN VIESTINTÄSUUNNITELMA

YDINVIESTIT

- Suodatamme varsinaissuomalaisen asukkaan kannalta olennaisen tiedon sote- ja maakuntaudistuksesta ja kerromme siitä avoimesti ja ymmärrettävästi.
- Viestimme uudistuksen vaiheista ja vaikutuksista maakuntatasolla aktiivisesti ja kansantajuisesti, kohderyhmät ja Varsinais-Suomen kaikki kunnat huomioon ottaen.
- Kannustamme kansalaisia vuorovaikutukseen, hyödyntäen uusia viestintäkeinoja.
- Tuemme muutosjohtamista viestinnän keinoin – muutoksella pitää olla kasvot.
- Uudistus tehdään yhteistyössä henkilökunnan kanssa, sisäinen viestintä tukee muutoksen onnistumista ja edistää työhyvinvointia.
- Ylläpidämme myönteistä kuvaa sote- ja maakuntaudistuksesta ja autamme luomaan Varsinais-Suomen näköisen uudistuksen myös visuaalisesti – också på svenska.

KOHDERYHMÄT

Kansalaiset

Henkilöstö, jota uudistus koskee

Päättäjät

Sidosryhmät, puolueet ja organisaatiot

Media

Valtakunnalliset päättäjät

VIESTINNÄN TAVOITTEET JA KEINOT

Muutoksissa avoin ja vuorovaikutteinen viestintä on olennaista. Sisäisen viestinnän merkitys on keskeinen, koska sote- ja maakuntaudistus muuttaa yli 200 000 suomalaisen työsuhteita ja työnantajaa.

Muutosviestintään kuuluu kuntalaisten ja henkilökunnan sitouttaminen muutokseen ja ymmärrys mitä se merkitsee, vuorovaikutus, johdon sitoutuminen avoimeen viestintään ja ihmisten kasvokkain kohtaaminen sekä se, että kerrotaan myös valmistelusta ja keskeneräisistä asioista.

Varsinais-Suomen sote- ja maakuntaudistuksen yhteinen ydinviesti on Kimpassa - Allihopa. Viesti korostaa yhteistyötä, yhdessä tekemistä, ihmisläheistä kerrontaa ja kaksikielisyyttä. Viestinnästä vastaa maakunnan viestintäryhmä, jossa on edustajat sekä sote-uudistuksen että maakuntaudistuksen organisaatioista. Sote-viestintäryhmässä suunnitellaan erikseen niitä viestinnällisiä toimenpiteitä, jotka koskevat pelkästään sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

Sote- ja maakuntaudistusten verkkosivujen osoite on kimpassa-allihopa.fi. Sivut toteutetaan suomeksi ja ruotsiksi.

Viestintä on tiedon jalostamista ja selkeyttämistä, vuorovaikutusta, analyyseja sekä ajankohtaisten asioiden viestimistä mm. verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa, blogeissa, videoblogeissa ja tapahtumissa.

Tyylikäs visuaalinen ilme luo kiinnostusta ja lisää viestinnän uskottavuutta ja omaleimaisuutta. Visuaalinen ilme Kimpassa - Allihopa näkyy mm. logoissa, verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa, videoilla sekä kirje- ja pp-pohjissa. Maakuntaudistuksen väri on merellisen turkoosi, sote-uudistuksen väri on pinkki. Visuaalisen ilmeen on suunnitellut Varsinais-Suomen liiton graafinen suunnittelija Antti Vaalikivi.

VIESTINTÄRYHMÄT

Maakunnan viestintäryhmä kokoaa yhteen sote- ja maakuntauudistusta valmistelevien organisaatioiden viestintäihmiset. Ryhmä kokoontuu kuukausittain Varsinais-Suomen liiton kokoon kutsumana, puheenjohtajana toimii Jessica Ålgars-Åkerholm. Maakunnan viestintäryhmä vastaa sote- ja maakuntauudistuksen yhteisen viestinnän valmistelusta sekä maakuntauudistuksen viestinnästä. Maakunnan viestintäryhmä kokoaa viestintähenkilöt Varsinais-Suomen liitosta, Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta, Lounais-Suomen aluehallintovirastosta, Varsinais-Suomen TE-toimistosta ja Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta ja kunnista.

Sote-viestintäryhmä kokoaa 27 kunnan ja sote-kuntayhtymien sote-viestintää hoitavat viestijät yhteen. Ryhmä hoitaa sote-uudistuksen viestinnällisiä toimenpiteitä, osana Kimpassa - Allihopa -kokonaisuutta. Sote-viestintäryhmän puheenjohtajana toimii Arto Salo. Sote-uudistuksen viestinnälle on laadittu oma, tarkentava viestintäsuunnitelma.

VIESTINTÄKANAVAT

Verkkosivut ovat viestinnän pääkanava. Sivujen sisältö mietitään varsinaissuomalaisten kansalaisten näkökulmasta. Verkkosivuja päivittävät maakunnan viestintäryhmään kuuluvat henkilöt eri organisaatioista. Valtakunnallista tietoa löytää alueuudistus.fi -linkkien kautta.

Sivuilla on perustietoa Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistuksesta; keitä se koskettaa, miten uudistus on organisoitu ja mitä milloinkin tapahtuu. Verkkosivuille tuotetaan uutisia eri aiheista. Verkkosivuille nostetaan uutisia sosiaalisen median kanavista sekä blogeista ja videoista. Kansalaisilla on mahdollisuus vuorovaikutukseen. Verkkosivuille tuodaan kaikki julkiset aineistot kuten työryhmien muistiot, helposti löydettävässä muodossa.

Sosiaalinen media: sote- ja maakuntauudistukselle luodaan sosiaalisen median sivustot Facebookiin ja Twitteriin. Tulevaisuudessa myös blogit ovat tapa viestiä ihmisläheisellä tavalla.

Videoblogeja hyödyntämällä uudistukselle ”luodaan kasvot”. Videoiden kautta johdon sanoma leviää laajemmalle ja eri organisaatioiden edustajat saavat näkyvyyttä. Videoiden avulla henkilöstön ääni saadaan kuuluville ja kerrotaan arjen tarinoita. Videoita tuottavat ainakin Varsinais-Suomen liitto, sote-viestintä sekä pelastuslaitos, yhteisellä ilmeellä Kimpassa - Allihopa. Videot julkaistaan omalla YouTube -kanavalla ja niitä jaetaan eri sosiaalisen median kanavissa.

Uutisointi: maakuntauudistuksen sekä sote-puolen viestintähenkilöt tuottavat uutisia mm. verkkosivuille, sosiaaliseen mediaan ja medialle. Myös alatyöryhmien sihteereitä ohjeistetaan viestinnän suhteen. Uutiset käännetään mahdollisuuksien mukaan myös ruotsiksi.

Tapahtumat: seminaarityyppiset tilaisuudet edistävät sidosryhmäyhteistyötä ja tarjoavat foorumin yhteisten aiheiden käsittelyyn. Jalkautuminen yleisötapahtumiin tai kuntiin luo mahdollisuuden keskustella kuntalaisten kanssa. Tapahtumia järjestetään (henkilö)resurssien puitteissa.

Brändäys: Kimpassa - Allihopa -sanomaa brändätään monikanavaisen viestinnän, median, visuaalisen ilmeen ja tapahtumien kautta. Ihmiset pyritään sitouttamaan yhteisen uudistuksen tekemiseen avoimuuden, ihmisläheisen kerronnan ja innostamisen kautta.

VUOROVAIKUTUS

Vuorovaikutus on tärkeä osa muutosviestintää. Vuorovaikutukseen kuuluu, että myös valmistelusta kerrotaan avoimesti. Kaikkiin kysymyksiin ei uudistusprosessin alussa löydy vastauksia, mutta kuntalaisille ja henkilökunnalle on annettava mahdollisuus kertoa ajatuksiaan ja kysyä. Johdon kasvokkain viestiminen omalle henkilökunnalle on tärkeä osa sisäistä viestintää, intranetin ja muun sisäisen tiedottamisen ohella.

Kansalaisille tarjotaan mahdollisuus vuorovaikutukseen verkkosivujen ja ennen kaikkea sosiaalisen median kanavien kautta. Pyritään olemaan aktiivisesti läsnä valituissa sosiaalisen median kanavissa (ensisijaisesti Twitter, Facebook ja YouTube). Vastuu jaetaan organisaatioiden viestijöiden kesken.

Videoblogit ovat osa vuorovaikutusta. Ihmisen kertoma viesti on ymmärrettävämpi ja elävämpi kuin kirjoitettu teksti.

Pyritään myös kohtaamaan ihmisiä kasvokkain tapahtumissa kuten messuilla. Seminaarien ja sidosryhmätapaamisten kautta luodaan vuorovaikutusta. Työryhmät toimivat vuorovaikutuksessa oman teemansa yhteistyökumppaneiden kanssa.

SEURANTA

Viestinnän kattavuutta ja sisältöjä seurataan sote- ja maakuntauudistuksen organisaatioiden omien mediaseurantajärjestelmien kautta sekä sosiaalisen median seurannalla. Syvällisempää viestintäanalyysia voi mahdollisesti tehdä myöhemmässä vaiheessa eri organisaatioiden yhteistyönä. Siitä olisi hyötyä myös tulevan uuden maakunnan viestinnälle.

TUNNISTETUT RISKIT

Viestinnän haasteena on vastata ihmisten huoliin ja käytännön kysymyksiin jo siinä vaiheessa, kun niihin ei vielä löydy selkeitä vastauksia. Viestintää tehdään jo ennen kuin esimerkiksi uudistuslait ovat valmistuneet.

Toimiva viestintä on olennainen sote- ja maakuntauudistuksen onnistumiselle ja viestintään tulee osoittaa riittävät resurssit.